

GHID PRIVIND FURNIZAREA INSTRUIRII PENTRU PILOȚII LA DISTANȚĂ CATEGORIA „SPECIFICE” – SCENARII STANDARD EUROPENE (STS)

1. Scop

Prezentul Ghid stabilește cadrul aplicabil organizării, furnizării și controlului instruirii pentru piloții la distanță care intenționează să desfășoare operațiuni UAS în Scenariile Standard Europene (STS-01 și STS-02).

Categoria „specifice” implică un nivel de risc superior categoriei „deschise”, prin natura mediului operațional, proximitatea persoanelor, utilizarea UAS cu caracteristici tehnice avansate și, după caz, operarea BVLOS. În acest context, competența pilotului la distanță reprezintă un element esențial al siguranței operaționale.

Prin prezentul Ghid se urmărește:

- asigurarea unei abordări unitare la nivel național;
- clarificarea responsabilităților entităților recunoscute și ale operatorilor UAS;
- stabilirea unor cerințe minime verificabile în cadrul activităților de supraveghere desfășurate de AACR;
- prevenirea variațiilor necontrolate în conținutul și nivelul instruirii.

Prezentul Ghid are caracter administrativ și interpretativ și se bazează pe prevederile:

- Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/947;

și a

- Regulamentului delegat (UE) 2019/945.

Documentul nu introduce cerințe suplimentare față de cadrul legislativ european, ci detaliază modul de aplicare a acestuia în context național.

Anexa 1 și Anexa 2 fac parte integrantă din prezentul Ghid.

2. Domeniul de aplicare

Prezentul Ghid se aplică:

- entităților recunoscute de AACR pentru furnizarea instruirii teoretice și/sau practice în categoria „specifice”;
- operatorilor UAS care desfășoară instruire practică exclusiv pentru proprii piloți la distanță;
- instruirii pentru scenariile standard europene STS-01 și STS-02;
- instruirii aferente operațiunilor autorizate individual în categoria „specifice”.

Ghidul acoperă atât instruirea inițială, cât și menținerea competenței prin instruire recurentă.

3. Definiții

În sensul prezentului Ghid:

Entitate recunoscută – organizație acceptată de AACR pentru a furniza instruire și evaluare a piloților la distanță în categoria „specifice”.

Operator UAS cu instruire proprie – operator care asigură instruirea practică exclusiv pentru proprii piloți la distanță, fără a presta servicii de instruire către terți.

Certificat de competență teoretică – document emis de AACR în urma promovării examenului teoretic organizat de AACR.

Certificat de competențe practice – document emis de entitatea recunoscută sau de operatorul UAS (pentru instruire proprie), care atestă promovarea evaluării practice.

Instruire recurentă – activitate periodică destinată menținerii nivelului de competență și actualizării cunoștințelor pilotului la distanță.

Certificatul de competențe practice nu conferă, în sine, dreptul de a opera în categoria „specifice”. Operarea este permisă numai după îndeplinirea tuturor cerințelor legale aplicabile.

4. Evaluarea cunoștințelor teoretice și examenul organizat de AACR

Pentru operarea în Scenariile Standard Europene (STS), pilotul la distanță trebuie să demonstreze cunoștințele teoretice la AACR.

În România, evaluarea cunoștințelor teoretice este efectuată prin examen organizat de AACR.

Pilotul la distanță:

- trebuie să susțină examenul teoretic organizat de AACR;
- trebuie să promoveze acest examen;
- trebuie să dețină un Certificat de competență teoretică valabil, emis de AACR.

Instruirea teoretică furnizată de entitate are rol pregătitor și nu înlocuiește evaluarea oficială realizată de AACR.

Separarea între instruire și evaluarea cunoștințelor teoretice contribuie la asigurarea unui standard uniform la nivel național și la menținerea imparțialității procesului de certificare.

5. Entități care pot furniza instruire

5.1 Entitate recunoscută

Entitatea recunoscută de AACR poate furniza:

- instruire teoretică;
- instruire practică;
- evaluare a competențelor practice;
- emitere Certificat de competențe practice.

Entitatea trebuie să demonstreze că dispune de:

- personal calificat;
- mijloace tehnice adecvate;
- proceduri documentate;
- capacitate de arhivare și raportare.

5.2 Operator UAS – instruire proprie

Operatorul UAS poate desfășura instruire practică exclusiv pentru propriii piloți la distanță.

Operatorul nu poate:

- furniza instruire către terți;
- emite certificate pentru persoane din afara organizației.

Operatorul trebuie să aplice cerințele prevăzute în Anexa 2 și să păstreze evidențe documentate privind procesul de instruire și evaluare.

5.3. Partajarea instruirii între entitatea desemnată și operatorul UAS

Instruirea poate să fie efectuată în comun de către operatorul UAS și o entitate recunoscută.

Operatorul UAS trebuie să ofere instruire în:

- propriile proceduri (normale, de contingență și de urgență) definite în Manualul său operațional (OM) și în anexele ConOps corespunzătoare;

- Planul de răspuns la situații de urgență (ERP) pe care l-a definit în OM;
- UAS-ul specific utilizat de operator.

Entitatea recunoscută trebuie să ofere instruire, solicitată de operator, conform manualul său de instrucțiuni, care acoperă programa din anexele 1 și 2 ale prezentului document.

Această separare a responsabilităților pentru furnizarea programei de instruire trebuie indicată în mod clar în Manualul de Operare al operatorului.

6. Manualul de instruire

Manualul de instruire reprezintă documentul prin care entitatea descrie organizarea și desfășurarea procesului de pregătire.

Manualul are următoarele obiective:

- standardizarea conținutului instruirii;
- definirea responsabilităților interne;
- asigurarea coerenței între instruire și evaluare;
- facilitarea activității de supraveghere exercitate de AACR.

Manualul trebuie să includă, și să descrie, cel puțin:

- structura organizațională și responsabilitățile personalului;
- programa teoretică (Anexa 1);
- programa practică (Anexa 2);
- procedurile de evaluare;
- procedura de emitere a Certificatului de competențe practice;
- procedura de păstrare și arhivare a evidențelor;
- prevederi privind instruirea recurentă;
- procedura de revizuire și actualizare a manualului.

Manualul trebuie revizuit ori de câte ori apar modificări legislative sau organizatorice relevante și, în orice caz, cel puțin o dată pe an.

7. Structura organizațională și responsabilități

Entitatea trebuie să desemneze persoane responsabile pentru:

- conducerea și coordonarea generală a activității;
- organizarea și supravegherea instruirii;
- monitorizarea siguranței operaționale;
- asigurarea calității procesului de instruire.

Separarea funcțiilor de instruire, siguranță și calitate are rolul de a preveni conflictele de interes și de a menține obiectivitatea procesului de evaluare.

Personalul implicat în instruire și evaluare trebuie să dețină experiență practică relevantă în categoria „specifice” și să fie familiarizat cu cerințele STS aplicabile.

Cerințe organizatorice și structurale minime ale entităților recunoscute:

- să dețină un manual de instrucțiuni;
- să existe o separare clară între activitățile de instruire, fie ele teoretice sau practice, și orice altă activitate operațională;
- stabilirea, implementarea și menținerea unui sistem de management al calității;
- stabilirea, implementarea și menținerea unui sistem de siguranță;
- Managerul responsabil pentru entitate trebuie să acționeze ca reprezentant legal al entității;
- Managerul responsabil cu instruirea trebuie să dețină certificatul de instructor, examinator și evaluator pentru piloți la distanță emis de AACR (sau o altă autoritate competentă dintr-un alt Stat Membru UE) și va fi responsabil pentru respectarea cerințelor de instruire a piloților la distanță;
- Manager siguranța, este responsabil pentru politicile de siguranță ale entității recunoscute și întreținerea corespunzătoare a acestora;
- instructorii, examinatorii și evaluatorii piloților la distanță;
- evaluatorii nu pot evalua mai mult de 25% din cei pe care i-au instruit;
- Manager Sistem de Management al Calității care este responsabil pentru supravegherea conformității cu cerințele aplicabile entității pentru implementarea Sistemului de Management al Calității. Acest rol trebuie să fie independent de orice activitate de instruire la distanță a piloților și independent de rolurile descrise mai sus.

Sistemul de Management trebuie să definească un sistem al calității care să garanteze respectarea cerințelor de instruire, să demonstreze funcționarea acestuia prin proceduri

de supraveghere documentate și să includă o descriere a personalului responsabil pentru respectarea Sistemului de Management. În plus, responsabilul cu siguranța și responsabilul cu calitatea trebuie să fie independenți de toate activitățile de instruire.

8. Instruirea teoretică

Instruirea teoretică trebuie organizată pe baza unei programe structurate, care să acopere toate domeniile relevante pentru operarea în categoria „specifice”.

Entitatea trebuie să asigure:

- materiale de curs actualizate și conforme cadrului legislativ în vigoare;
- metode adecvate de predare;
- evidența participării cursanților;
- documentarea duratei și conținutului instruirii.

Obiectivul instruirii teoretice este dezvoltarea capacității de analiză și aplicare a cerințelor legale și operaționale în situații concrete.

Programa minimă este prevăzută în Anexa 1.

9. Instruirea practică și evaluarea competențelor

Instruirea practică trebuie realizată în condiții care reflectă mediul operațional specific scenariului aplicabil.

Evaluarea competențelor practice trebuie:

- să fie realizată pe baza unor criterii clare și transparente;
- să includă verificarea procedurilor normale, de contingență și de urgență;
- să fie documentată printr-o fișă de evaluare.

Entitatea sau operatorul trebuie să păstreze minimum 3 ani evidențele privind evaluarea.

La finalizarea cu succes a evaluării practice, se emite Certificatul de competențe practice corespunzător scenariului aplicabil.

10. UAS utilizate la instruire

Pentru STS-01 se utilizează UAS din clasa C5 sau UAS din clasa C3 convertit la configurație C5.

Pentru STS-02 se utilizează UAS din clasa C6.

Toate UAS utilizate la instruire trebuie:

- să fie înregistrate;

- să fie utilizate conform documentației producătorului;
- să fie menținute în stare tehnică adecvată;
- să fie utilizate în limitele specificate pentru scenariul aplicabil.

11. Instruirea recurentă

Menținerea competenței pilotului la distanță este responsabilitatea operatorului UAS.

Programul de instruire recurentă trebuie să fie proporțional cu natura și complexitatea operațiunilor desfășurate și să includă, după caz:

- actualizarea cunoștințelor teoretice;
- exerciții practice periodice;
- revalidarea competențelor critice.

Evidențele privind instruirea recurentă trebuie păstrate și puse la dispoziția AACR la solicitarea acesteia.

12. Raportarea și supravegherea

Entitățile recunoscute transmit lunar către AACR lista Certificatelor de competențe practice emise.

Lista trebuie să includă cel puțin:

- numele și prenumele pilotului;
- scenariul aplicabil;
- data evaluării;
- numărul certificatului.

În activitatea sa de supraveghere, AACR efectuează inspecții și/sau audituri planificate sau neplanificate, în scopul asigurării aplicării uniforme a prezentului Ghid și menținerii unui nivel adecvat de siguranță operațională.

ANEXA 1

Programa teoretică minimă pentru categoria „specifice”

Programa trebuie să includă cel puțin următoarele domenii:

1. Cadrul legislativ aplicabil UAS și categoria „specifice”
2. Responsabilitățile operatorului și ale pilotului la distanță
3. Caracteristicile și limitările UAS
4. Spațiul aerian și restricțiile aplicabile
5. Noțiuni de navigație și planificare a operațiunilor
6. Meteorologie aplicată operațiunilor UAS
7. Performanțe umane și factori umani
8. Managementul riscului și proceduri operaționale
9. Proceduri normale, de contingență și de urgență
10. Protecția datelor și securitatea operațională

ANEXA 2

Cerințe minime pentru pregătirea și evaluarea practică

Instruirea practică trebuie să includă cel puțin:

1. Inspecția și pregătirea UAS înainte de zbor
2. Planificarea operațiunii și evaluarea zonei
3. Decolare și aterizare controlată
4. Menținerea poziției și controlul stabil al aeronavei
5. Navigație în limitele volumului operațional
6. Aplicarea procedurilor de contingență
7. Gestionarea pierderii legăturii C2
8. Aplicarea procedurilor de urgență
9. Respectarea limitelor operaționale STS aplicabile